



# Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej



BM-II.059.1.660.2024

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

**Pan**

**Szymon Hołownia**

**Marszałek Sejmu**

**Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację 6175 z 18 listopada 2024 r. Pana Posła Andrzeja Grzyba w sprawie dofinansowania dla pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne oraz do zakupu samochodów dla osób z umiarkowanym ograniczeniem poruszania się, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Odnosnie dofinansowania do wynagrodzeń niepełnosprawnych pracowników, należy wskazać, że projekt ustawy zwiększającej kwoty dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych, o których mowa w art. 26a ust. 1 i 1b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44, z późn. zm.) jest przedmiotem prac legislacyjnych w Sejmie RP (nr druku sejmowego: 852). Proponowana wysokość miesięcznego dofinansowania do wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego, finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, ma wynosić:

- w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności: 2760 zł;
- w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności: 1550 zł;
- w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do lekkiego stopnia niepełnosprawności: 575zł.

Dodatkowo, w odniesieniu do osób niepełnosprawnych, którym orzeczono chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe, całościowe zaburzenia rozwojowe lub epilepsję oraz niewidomych (czyli dla osób ze schorzeniami szczególnymi), kwoty te mają zostać podwyższone do:

- w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności: 1380 z;
- w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności: 1035 zł;
- w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do lekkiego stopnia niepełnosprawności: 690 zł.

W sprawie programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność” Mobilność osób z niepełnosprawnością, zatwierdzonego przez Radę Nadzorczą PFRON w 2022 r. informuję, że Fundusz udziela w ramach tego działania pomocy finansowej przy zakupie nowego lub używanego samochodu osobowego, dostosowanego do potrzeb kierowcy lub pasażera z niepełnosprawnością. Beneficjentem programu może być osoba ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub orzeczeniem równoważnym, która w żadnej sytuacji i na żadnym dystansie nie jest w stanie poruszać się bez użycia wózka inwalidzkiego oraz nie może

samodzielnie przesiąść się z wózka inwalidzkiego na siedzenie samochodu. Celem programu jest zwiększenie niezależności oraz ułatwienie tej grupie osób aktywności społecznej i zawodowej, do czego przyczynić się ma możliwość samodzielnego korzystania przez nie z samochodu osobowego w roli kierowcy lub pasażera, bez konieczności przesiadania się z wózka inwalidzkiego. Program „SAM” Mobilność osób z niepełnosprawnością odpowiada na istotne i specyficzne potrzeby osób, które nie mogą poruszać się bez użycia wózka inwalidzkiego i dotychczas, podczas transportu, musiały korzystać z pomocy innych. Dostosowany pojazd musi umożliwiać użytkownikowi samochodu zajęcie miejsca kierowcy lub pasażera i kontynuowanie jazdy bez przesiadania się z wózka inwalidzkiego.

Obecnie dofinansowanie przyznawane jest osobom spełniającym warunki udziału w programie, po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku, według kolejności z listy rankingowej i do wyczerpania puli środków znajdujących się w dyspozycji danego oddziału PFRON. W związku z dużym zainteresowaniem jakim cieszy się program oraz pomimo znacznej kwoty przeznaczonej dotychczas na sfinansowanie wniosków w latach 2023 i 2024, nie wszyscy wnioskodawcy mogli otrzymać dofinansowanie.

Program stanowi kolejny etap konsekwentnie realizowanego podejścia do likwidacji barier transportowych. Realizacja programu jest poddawana bieżącemu monitorowaniu i analizie celem zagwarantowania, że w obecnym kształcie i sytuacji odpowiada on założonym celom. Nie jest zatem wykluczone, że w przyszłości do listy adresatów i zapisów regulujących zasady programu, wprowadzone zostaną odpowiednie modyfikacje.

Warto jednakże dodać, że PFRON finansuje szereg innych programów wspierających likwidację barier transportowych lub w poruszaniu się, uzupełniając zadania przewidziane w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Osoby z niepełnosprawnościami, nie będące adresatami programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Mobilność osób z niepełnosprawnością, mogą uzyskać potrzebne wsparcie w ramach innych programów i zadań finansowanych przez PFRON. Na ich gruncie nie przewiduje się zakupu samego samochodu, ale możliwe jest jego dostosowanie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności. W charakterze przykładu przywołać można program „Aktywny samorząd”, dzięki któremu osoby ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z różnego rodzaju dysfunkcjami narządu ruchu, mogą uzyskać wsparcie w pokonywaniu barier transportowych poprzez odpowiednie dostosowanie posiadanych pojazdów. Program zapewnia dofinansowanie wszystkich ogólnodostępnych urządzeń lub wyposażenia samochodu, stosownie do potrzeb wynikających z różnego nasilenia dysfunkcji.

W roku bieżącym PFRON zapewnił bardzo dobre warunki dofinansowania oprzyrządowania do samochodu. Obecnie na zakup i montaż oprzyrządowania do posiadanego pojazdu można uzyskać aż do 70 tys. zł, co sprawia, że wsparcie w ramach programu „Aktywny samorząd” można oceniać jako równie korzystne i atrakcyjne, co oferowane w przypadku programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!”. Dofinansowanie powinno efektywnie niwelować wszystkie bariery dotyczące kierowcę lub pasażera z niepełnosprawnością. Nowy poziom finansowania, w znacznie większym niż dotychczas stopniu, zapewni wyposażenie samochodu nawet w wysoce zaawansowane technologie wspomagające i umożliwi zastosowanie kompletnej gamy ułatwień lub funkcjonalności niezbędnych do swobodnego z niego korzystania. Dofinansowaniem mogą być objęte przykładowo: systemy mocowania wózków bez udziału użytkownika pojazdu, specjalistyczne podnośniki umożliwiające użytkownikowi dostanie się do i zajęcie miejsca w samochodzie, systemy sterowania głosem urządzeń

wspomagających prowadzenie pojazdu (światła, kierunkowskazy, wycieraczki, sygnał dźwiękowy), rampy i platformy elektroniczne, sterowanie elektroniczne (piloty wielofunkcyjne, pulpity sterujące na kierownicy) oraz każde inne urządzenie lub rozwiązanie, jeśli tylko wyeliminuje ono lub ograniczy indywidualną barierę w użytkowaniu samochodu.

Pragnę zauważyć, że tylko do ubiegłego roku wnioskujący o wsparcie adresat programu musiał, co do zasady, posiadać już samochód (jedyne wyjątek od tej reguły stanowił fabrycznie nowy samochód z automatyczną skrzynią biegów, który wnioskodawca zamierzał dopiero zakupić, a dofinansowanie w ramach programu mogło dotyczyć kosztów zakupu automatycznej skrzyni biegów czy innych elementów oprzyrządowania w fabrycznie nowym samochodzie. Zakup samochodu w takim przypadku następował po zawarciu umowy dofinansowania). Obecnie nie ma wymogu posiadania samochodu na etapie składania wniosku, jeżeli wnioskodawca dopiero zamierza zakupić samochód oprzyrządowany lub zakupić najpierw samochód, by następnie go oprzyrządownić.

Z wyrazami szacunku

**z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej**

**Łukasz Krasoń**

**Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych**

**Sekretarz Stanu**

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/